

Torpaq sevgisi

(Əvvəli ötən sayımızda)

Adətən başqalarının işlərinə yerli-yersiz müdaxilə edən, həddindən artıq dikbaş, təkəbbürlü və iddialı, öz həddini, danışığını bilməyən adamlar haqqında el arasında, “qabağında ye” deyirlər.

Şair israr edir:
Bir gün qabağımdan yedim, ay babam,
Taleyin hökmü ilə barışammıram - deyə-rək haqsızlığa, harama, ədavətə, kələ-yə, ümumiyyətlə, bədxah insan əməllə-rinə, “qabağından yeməyənələrə” qarşı twğyan edir.
Şeirlerində birlik, ülvilik, mərhəmət təbliğ olunur:
Həmzələr at çapan yerdə-düşünülür ki, mərhəmət, sadəlik, şəfqət insana yaraşan ən gözəl qiyafətdir.
“Çatdırlar” şeirində məcazi sözlərlə:
Tülkü gəldi sinə-sinə,
Belimdə tonqal çatdırlar,
Gözlerimi çıxartdırlar...
Məni məndən alıb yenə,
Bir kor qəpiyə satdırlar.
Ağı –qaraya qatdırlar - yazır.
Bu qədər dərd yükü daşıyan ömür,
Qələmin ucunda yaşayan ömür,
Daha şeir yazmaq gəlmir əlimdən - deyən misralar müəllifi ürək yangısı ilə:
Bir belə həsrəti, bu boyda dərdi,
Allahım ayağım altına sərdi-söyləmiş, gərgin vəziyyətdə:
Dolayı yolları kəsə getmişəm,
Gecə qaranlıqda səsə getmişəm, amma:
Qana çalxalanan səhər görmüşəm - deyərək haray salmışdır.
Şairin gəncliyi dövrümüzün çətin, qarışıq, dolaşmış bir vaxtına düşmüş, o ağır: Səngər ömrü - yaşamışdır.
Öz-özünə:
Ayağım altında torpaq ağılayır - demək-lə, mətinlik və dəyanətlə bildirir ki:
Ömür üstə əsən yoxdu, -bəs nə üçün:
Ölüb qalammıram torpağın altında?
Şairi təsirləndirən budur ki,
Dərindən çatlayan kəhər görmüşəm,
Aşıma qatılan zəhər görmüşəm,
Döyüşdə bar verməz bəhər görmüşəm - buna görə də:
Dostları çağırın, qəbrimi qazsın-həmçinin razılaşırsanız ki,
Daha qan qoxuyur güllər çəməndə,
Belə ölməkdənsə, səngərdə ölüm.
Nə qədər faciyanə bir səhnə...
Təcəüb etməmək olmur:
Həyatla vidalaşmaq olar,
Ölümünlə barış görüm.
Hirs ilə yoğrulmuş, hiddət ilə qovrulmuş, için-için ovulmuş bir insanın ölümün gözünə dik baxa-baxa özünü ölməyə təslim etməsi...Əsl qəhrəmanlıq səhnəsinin təcəssümü!
Yenə şər qarışır, fikir edirəm,
Gözümdən ömrümün mənası düşür - desə də, gözəl və tutarlı sətirlərin müəllifi gənclərin tərbiyə olunmasında iştirak edir, onları yaltaqlıqdan, ikiüzlülük-dən, şöhrətpərəstlikdən uzaqlaşmağa çağırır, sadəliyə səsləyir.
Yalanlar həmişə səni geyiblər.
Sən yaltaq adamsan, mən dəli-dolu,
Şöhrət azardı yatan sinəndə.
Beləliklə, ümdə fikirləri ilə adamları düzgünlüyə, dürüstlüyə yönləndirir.
Elə bilirsən ki, dilin lal olar,
Ağa ağ söyləsən, qaraya qara.
Qüruru, saf vicdanı, işgüzarlığı və insanlığı ilə seçilən M.Rasimoğlu “kişilik”-dən cəsərtlə söz açır:
Mənim kişi kimi keçdiyim yolu,
Alçala-alçala keçirsən sən də - yazaraq sözü birbaşa üzə deməkdən çəkinmir.
Açıq-aydın görünür ki, şairin keçdiyi yol şərəfli bir yoldur!
Fəxərətti hissi doğurur yazılan bu misralar:
Özünü öyməsin çox da həriflər,

Mərdə namərd olmur bizim tərəflər!
Şeirərdən bəlli olur ki, mənəvi cəhətdən düşkünlüşmüş adamlar üçün real aləmin gözəlliyi yoxdur:
Ay nadan, özünü tanıya bilsən,
Görərsən ən böyük mərdimazarsan.
Şair belələri haqqında yazır ki, guya:
Mən “görmürəm”, sən “görürsən”
Hələ bu bəs deyilmiş kimi:
Düşmənsən halala, dostsan harama,
Ağrı-acını dost qanan çəkər.
Özünü satarsan yüzcə qrama,
Sənin sədaqətin bircə an çəkər.
Əxlaqda cəmləşən yüksək insani keyfiyyətlər yalnız tam və güclü surətdə təzahür edən zaman gözəl olur. Şairin yaradıcılığına bələd olduqca böyük məhəbbət və sədaqətə, möhkəm dostluğa biganə qalmağ olmur. “Vəfasız dost kölgə kimidir. İşıqlı gündə səni izləyər, buludlu gündə gözəndən itər” (M.Beyləqani).
Deyirlər, dostlar dörd cür olur: ürək dostu, görə də dostu, çorək dostu, gərək dostu. Şair ürək dostlarından bəhs edir:
Sən də, əziz dostum, dön geriye bax,
Gəncədə Füzuli Ruzigar yaşayır!
Sədaqətlilik, dostluq hissləri çoxlu sevinc gətirərək bizə güclü təsir bağışlayır. Onlar bizim arzumuzun canlı təcəssümüdür, elə şairin özü də məhz belə həqiqi dostluğa can atır:
Allah qapısını bir əl var döyən,
O sənin əlindir, ay Barat Vüsal!
Bu şeirdə insanın vəfalı, zəkali olması, zəhməti sevməsi, bununla da daha çox sevilməsi, dostluğa layiq olması ən təqdirəlayiq, bəyənilən hadisə kimi qiymətləndirilir.
Gedirəm çiyimdən yapışan əlin,
Nəgməsi çalınır könül sazımda.
Dost bu misralarla təbiətdə rast gəlinən bütün varlıqların ən gözəli kimi təsvir olunur.
Sənin tək yanmağa köz tapammıram!
“Sənin əlindir” şeirində tərənnüm edilir ki, şair xalqın mənəvi dayağıdır:
Sözünlə dilini kəs yağımızın,
Dostun əli ilə:
Çiyinin üstünə qalxıb gedirəm, sonra da:
Yol verin, yol verin, namərd əlləri.
Çıxaq zirvəsinə göz dağımızın.
Bu misralar müasir adamın, xeyrixah əməllər sahibi, dost gözəlliyinin bütün əzəmətini və əhəmiyyətini daha yaxşı başa düşməyə imkan verir. Şair dost bildiyi insana istinadən:
Saldığın cığırdan biz də keçirik - deyir və fərəh duyur ki:
Bir zaman göylərə yazdığım şerin,
Sözləri dil açır alın yazımda.
Şair bu şeirində insan gözəlliyini nədə gördüyünü aşkar büruzə verir.
Gözəl şairimiz Nəriman Həsənzadəyə həsr etdiyi şeiri sevə-sevə oxuyur və oxuduqca da ruhlanır, insanda mənəvi zənginliklərin şahidi olur.
Tayım-dən-tuşumdan seçilmişəm mən,
Zaman ayracaq yaxşımı pisdən.
İnanırıq ki, daxili gözəl olanların şöhrətə ehtiyacı yoxdur. Onun əməlləri xeyrixahlığa, insanı humanistliyə dəlalət edir, qəlb saflığının gözəlliyini aydın göstərir.
O: Gələn əsirlərə köçən şairim,
insanlığı üçün, gələcəyimiz olan gənclərimiz üçün əsl nüsxədir:
Dərya üreklərin olub hakimi,
Fəqət qərç olmadı o gəmi kimi.
M.Rasimoğlunun qələmi ilə böyük şairimizdə yüksək əxlaqi fəzilətlərin bütünlüklə öz əksini tapması ürəkdən gələn sözlərlə ifadə olunmuşdur.
Zəngin ruhun, əvəzsiz sözün, böyük üreyin sahibisən!
Mənim də ən çox sevdiyim bir yer var:
o sənin qəlbindir!
Dəniz tək dərin, nərgiz tək incə, şimşək tək nurlu.

Üreyinin dərinliyində olanları artırır – azaltdan, olduğu kimi misralarında rəngarəng poetik vasitələrlə incələyir və bu incəliklərdən gələn nuru səmimiyyətlə paylaşsın oxucularına.
Biləndə ki, “Üreyi ancaq ürəklə satın almaq olar” (O.Qoldsmi), ürəklə də deyirsən: - Çox üreyə qarşı oldum.
Bu qapını açıb içəriyə keçmək hamıya nə-sib ola bilər, çünki üreyinin mənəvi zənginliyindən süzülən şeir aləmini hər bir oxucu-ya böyük səmimiyyətlə təklif edirsən.
Aydındır ki, insanlığın iç dünyasıdır səmimiyyət. Düşüncələrini təhrif etmədən ifadə etməsidir. Səmimiyyət insanın ən güclü silahıdır. Səmimi olmaq onun xarakterindən irəli gəlir:
Sinəndə çağlayan misralar ki var,
O da Dəli Kürün suyundan gəlir.
Mənim də:
Üreyim bir himmə bənddir,
Gözümün yaşı kiriməz.
Deyirsən ki: - Qayğılarım zəmi kimi...
Soruşuram: -Niyə?
Cavab verirsən ki:
Şairin nəyi var sözündən bəha?
Yalnız səmimi, saf, nəcib və təmənna-sız qəlbə sahib olan deyərək bunu.
Ölümü-itimi olan dünyada pul qazanmaqdan, var-dövlət əldə etməkdən çox daha gözəl şeylər də var: köüllər qazanmaq, şərəf qazanmaq!
Özün də etiraf edirsən ki,
Qeyrət alan tapılmaz!
Qeyrət, şərəf bahalı mülkdür, pulla alınmaz və ucuz insanlarda olmaz. Bu cəhətdən bəxtin gətirib, şair! “İnsanın gərçək zənginliyi onun bu dünyada gördüyü yaxşılıqlardır” (Hz. Məhəmməd).
“Gözəl ailəyə sahib olan kişiyyə var-dövlət lazım deyil. Onun mal-dövlətini artıq Allah verib” (Hz.Əli)
Aşağıdakı misraların da bunu təsdiqlə-mirmi?
Həyatda qazancım, sədətəmdir,
Şöhrətim-şanımdır, məhəbbətimdir.
Ən şirin kəlməmdir, həmsöhbətimdir,
Afaqım, Nigarım, bir də Anarım!
İnsana çox vaxt dərman əvəzinə, ziqiy-mət əşya əvəzinə səmimiyyəti ilə seçilən insan lazım olur.
Sən kim, mən kim, ay allahsız?..
Bu qədər zənginliyin müqabilində əvəzi olmayan və çoxlarında tapılmayan bu incəlik, nəciblik, sadəlik, təvazökarlıq, təklik, yorulmazlıq, insanlara sevgi hardandı sənə?..
Nədir fəth eləyən bu köülləri,
Ağı qarısından seçən şairim.
Qəhər boğdu məni, usdufca:
Kədərimi sığalladım...
Keçmişini ona dərş verən bir müəllim kimi başına basaraq deyir Mustafa Rasimoğlu:
Qara-qara qandan keçdim,
Başımı qata bilmədim.
Bir ömür candan keçdim,
İstəyə çata bilmədim.
Torpaqlarımızın bir qismi işğal altındadır:
Haray saldı üreyim,
Mənim qanım yerdə qalmaz,
Nahaq haqqa zəfər çalmaz,
Bu dünyanın acığına
Göyərdim torpaq çatından.
Mən təzədən dirilmişəm!
deyən şair mənfur düşmənlərə nifrətlə baxır, qəzəb içərisində alışıb yanır və bu dəqiqə yenə də səngərə qayıtmağa, döyüşə atılmağa hazırdır, çünki qəlbində bir sevgi var: torpaq sevgisi!
Buna görə: - Məni çağırır,
Torpaq istisi.
Rasimoğlu niyə xoşbəxt olmasın - yazır.
Üreyim qana boyanıb,
Şərəfsiz ölümə ölüm demərik.
Biz şairin şeirlərini oxuduqca lazım gəl-dikdə ölməyi bacaran insanların ümumi-ləşdirilmiş obrazını görürük.

Öldün də ölməlisən,
Kədəre gülməlisən.
Vətəni sevməlisən -
“Ana Vətən səsləyir”- kimi misralar insana böyük təsir bağışlayır, şairin haqlı olmasına inanırsan ifadə edir.
Bəsdə, yalmanına yatdığım yetər!
Bir ovuc torpağa qarışmaq üçün,
Süngü qələmləri əldən vermərik!
Soluxmaz:
Bir ümid yaşayır üreyiməzdə!
Yazırsan ki:
Qəlbimə bir ümid toxumu əkib,
Bütün arzulara yetmək istərəm!
Bu sətirlərin müəllifi də :
Gəncliyim haraya döndü beləcə-
bu diləyə qoşulur:
Arzular göyəre su qırağında,
çin ola, əlli beş yaşında!!!
Seçilən şairim, seçən şairim!
Tanrı Azərbaycanımızı qorusun!
Tanrı Səni ən başlıca məqsədin olan
Qarabağda düşməni darmadağın edəcək
günlərlə sevincərsən!
Azərbaycan Ordusunun Silahlı Qüvvələ-rinin tərkibində torpaqlarımız uğrunda
gedən döyüşlərin fəal iştirakçısı, Qara-bağ müharibəsi veteranı, mayor, preziden-t təqaüdcüsü Mustafa Rasimoğlu!
Ömrünü sular tək içən şairim!
Göz önündə olmağınla, kürsüdə dayanmağınla, şair tək tanınmağınla, ən böyük dövlətin olan yarın və övladlarınla, on-lara-ailənə göstərdiyin hədsiz qayğıyla, səninlə öyünən sadıq dostlarınla fəxr edib yaşamağa dəyər!
Hələ söyləmə ki:
Gənclik illərini dalda qoymuşuq,
Tutub saxlamağa bilək olmadı.
Ömrün uzun, yolun açıq, üzün gülər olsun!
Daha dərdim gülsün, könlüm də şadır!
Məgər görmürsən?
Günəş yer üzünə salama gəlir.
Sən: Haralara üz tutmusan
İnsan oğlu!
Ətrafa bax, yer üzünü seyr et:
Səmadan torpağa nurlar ələnir.
Diqqət etsən, görəcəksən ki:
Sakit ləpələrdə, gur sahillərdə,
Qızıl şəfəqlər üfqu dəlidir.
Təbiətdə yaranan bu gözəl mənzərəyə tamaşamla:
Bir kasa xoş ümid dəniz əlindən.
Götürüb içirəm mən sər-in-sərin
Şeirlerindən ülvilik, gözəllik, aqillik sü-zülür , Mustafa Rasimoğlu!
Kim deyir şairlik Allah vergisi?
Şair ola bilməzsən, anan doğmasa şair,
Missən, a balam, hər sarı köynək qızıl olmaz (Şəhriyar).
Böyük təvazökarlıqla və həddindən ar-tıq sadəliklə:
Hələ şair olammıram
Hələ ömrün qişındayam
Baharıma yetmək üçün
Gərəkdi ki, hələ mənə,
İndən belə şer yazam.
Bundan sonra:
Sahibi deyiləm daha özümün,
Mənim ilham atım cəngə başlayır.
Yaradıcılıq yolunda, qələmin iti, zəkən güclü, canın sağlam olsun, Mustafa Rasimoğlu!
* * *

...Həmişə istəmişəm sənin haqqında da-nışım, ancaq:
Hədəfə tuş gəlmir mənim üreyim.
Doğrudan da,
Şairlər Allahın bəlası imiş.
Yenə alınmadı...
Şeirlerindən misraları seçə-seçə özün-dən-özünə yazdım.
Əlimdən nə gəldi ki?..

Ziyafət Cəfərova
filologiya üzrə fəlsəfə doktoru,
dosent